

Konečne na Bielom Kameni murujeme!

Náš svätojurský gotický hrad Biely Kameň, dlho zabudnutý a chátrajúci, sa vďaka hŕstke dobrovoľníkov pomaličky začína zotavovať. V lete sa nám podarila veľká vec, zastabilizovali sme najviac ohrozenú a najnebezpečnejšiu Západnú obrannú vežu, z ktorej padajúce kamene ohrozovali návštěvníkov. Podľa znalcov sa v takom krátkom čase od založenia občianskeho združenia mälokde na Slovensku podaril podobný úspech.

Dobrovoľníci sú chrbotovou kostou pri záchrane hradu

Za 10 mesiacov od vzniku občianskeho združenia Castrum Sancti Georgii (z lat.: Svätojurský hrad) sa uskutočnilo 54 dobrovoľníckych brigád. Zúčastnilo sa na nich 517 dobrovoľníkov z Bratislavky, Pezinka, Svätého Jura, Senca, Limbachu, Ivanku, Galantu, Marianky, Hlohovca a dokonca zo zahraničia – z Francúzska a Talianska. Celkovo sme odpracovali 3400 brigádnických hodín. Len škoda, že Juranov chodí najmenej...

Najväčším problémom na Bielom Kameni je logistika – presuny materiálu a vybavenia. Na hrade sa pracuje v takmer stredovekých podmienkach, nedá sa k nemu dostať autom, čo je pre komerčných dopravcov a dodávateľov nepriateľné. Taktiež je veľmi ťažký presun hmôt priamo na hrade. Za cenu veľkej námahy sa pod dohľadom pamiatkarov podarilo ručne vykopať chodník vedúci zo strmej skalnej priečupy na nádvorie, po ktorom sa dá vyjsť s nákladom aspoň na fúriku.

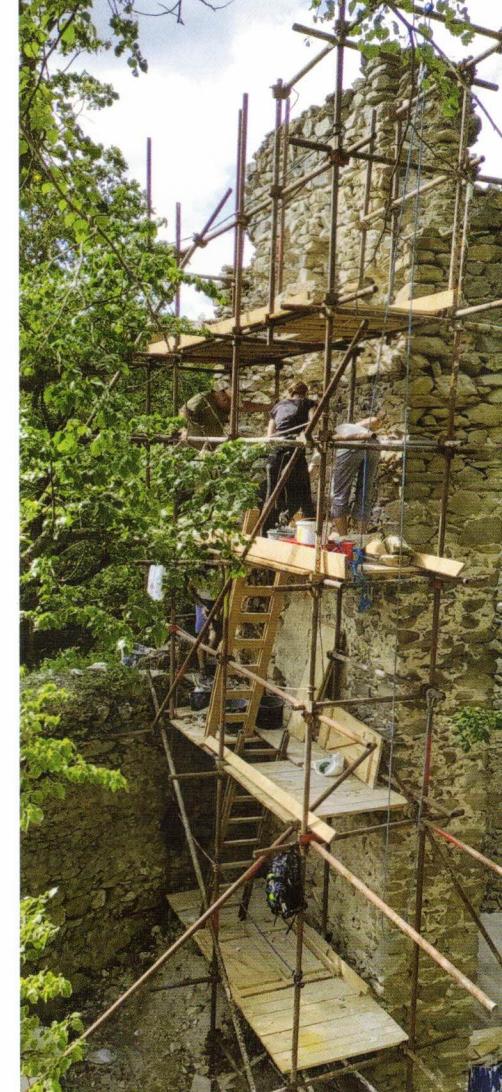
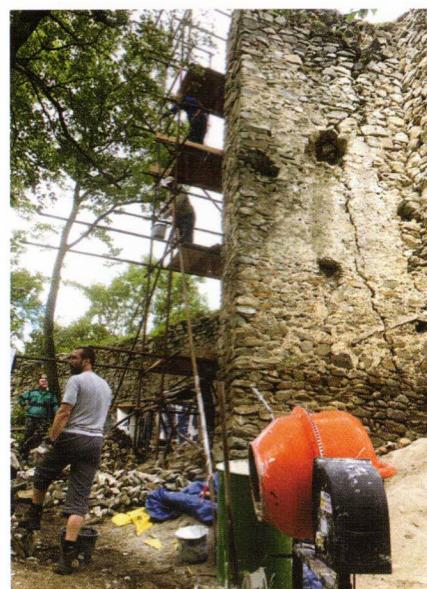
Sanačné práce na Západnej veži

Záchranné práce na Západnej veži sa začali až v júni, pretože sme museli najskôr vybaviť potrebné povolenia. Aj vďaka finančnej injekcii mesta Svätý Jur a individuálnej dotácií župana sa podarilo opraviť najkritickejšie poruchy muriva na južnom mure veže. Zacetili sme nebezpečnú kavernu, vyklinovali a preinjektovali trhliny, rozobrali a späť premurovávali zvetralú korunu veže. Na tieto práce sme museli najať murárskych majstrov zďaleka, ide o špecialistov na obnovu kamennej torzálnej architektúry. Pomocné práce vykonávajú členovia OZ, dobrovoľníci a tria pracovníci zapojení v rámci celoslovenského projektu zapojenia

nezamestnaných do záchrany kultúrneho dedičstva, ktorí sú platení z prostriedkov MK SR.

Prečo to robíme

Cieľom zakonzervovania Západnej veže, ako aj opravy ďalších objektov hradu v kritickom stave, je dat Bielu Kameň novú šancu na prežitie. Aby ďalšie generácie mali možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a taktiež tráviť volný čas v príjemnom a bezpečnom prostredí. Veríme, že kamenná stavba, ktorá vydržala od 14. storočia až do dnešných dní, bude môcť po odborne vykonanej konzervácii slúžiť verejnosti minimálne ďalších 200 rokov. Rodí a rozvíja sa spolupráca s organizáciami, inštitúciami a firmami, ktorým záchrana hradu nie je ľahostajná.

Problémom je nedostatok peňazí

Podobne ako pri podobných projektoch je najväčšou výzvou pre občianske združenie Castrum Sancti Georgii zhľanie finančných prostriedkov. Dobrovoľníci sa snažia okrem svojich rúk a času poskytnúť pre účely opravy hradu aj svoje finančné prostriedky. Žiaľ, to zďaleka nestačí pokryť všetky náklady. Len rozpočet na konzerváciu samotnej Západnej veže je podľa odborníkov 68 000 eur (pri výraznom zdražení cien materiálov a práce sa táto suma určite vyšplhá vyššie, pozn. autora). Preto je nutné opravy vykonávať po etapách, v závislosti od získaných finančných prostriedkov v jednotlivých rokoch.

Budeme vám veľmi vďační, ak prispejete symbolickou čiastkou na účet občianskeho združenia Castrum Sancti Georgii:
SK29 8330 0000 0028 0189 0743 alebo prostredníctvom darcovskej stránky:

<https://castrum-sancti-georgii.darujme.sk/zachranme-biely-kamen>

Monika Winczerová,
predsedka Castrum Sancti Georgii